

ת"פ (חיפה) 6394-10-23 - מדינת ישראל - תביעות חוף נ' פלונית

ת"פ (חיפה) 6394-10-23 - מדינת ישראל - תביעות חוף נ' פלונית/שלום חיפה

ת"פ (חיפה) 6394-10-23

מדינת ישראל - תביעות חוף

באמצעות ב"כ עו"ד אולג פרגין

נגד

פלונית

ע"הסניגוריה הציבורית חיפה

בית משפט השלום בחיפה

[18.07.2024]

כבוד השופט שלמה בנג'ו

גזר דין

1. הנאשמת הורשעה לאחר שמיעת ראיות בביצוע עבירה של תקיפת זקן הגורמת חבלה חמורה - עבירה לפי סעיף

1368 (ב) לחוק העונשין התשל"ז - 1977.

2. לפי הקביעות העובדתיות בהכרעת הדין, בעקבות וויכוח שנתגלע בין הנאשמת, שהינה נכדתה של המתלוננת, לבין

סבתה המתלוננת, דחפה הנאשמת את המתלוננת, אשר נפלה על כיסא שהיה בסמוך ונחבלה בגבה ובראשה.

כתוצאה מכך, נחבלה המתלוננת, ונגרמה לה חבלה חמורה בגב. בהמשך הדברים, הגיעה המתלוננת למטבח, שם

נפלה והנאשמת תקפה אותה בעודה שרועה על הרצפה תוך שהיא מכה בה באמצעות ידיה על פניה וגופה של

הסבתא. נדחתה טענת הנאשמת להגנה עצמית, תוך שנקבע, כי אמנם הסבתא היא זו שניגשה אל עבר הנאשמת

והתווכחה איתה על המטען, תוך שהיא אוחזת בו, ומנסה לסלק את ידיה של הנאשמת מהכבל, אך האחרונה הפעילה

על הסבתא כוח בלתי סביר, בכך שדחפה אותה בעוצמה לעבר כסא בסמוך שם נפלה הסבתא ונחבלה בגבה, הפעלת

כח שלא הייתה דרושה בנסיבות העניין והייתה בלתי סבירה בעליל.

3. עוד צוינו בהכרעת הדין נסיבות מגוריה של הנאשמת עם הסבתא כפי שהן עלו מראיות ההגנה. מדובר בבחורה

צעירה שהתדרדרה לשימוש בסמים קשים מגיל צעיר מאוד, בשל טראומה מינית קשה שחוותה, היא יצאה ובאה את

מוסדות הגמילה, הוריה כמעט ואמרו נואש לגביה, עד שסבתה חמלה עליה ואספה אותה לביתה. בהכרעת הדין צוין

החשש (שהופגן גם מצד אימה של הנאשמת בעדותה לטובתה הנאשמת), שהתקיפה של הסבתא הייתה על רקע

מצבה הנפשי הלא יציב של הנאשמת עקב השימוש בסמים (פסקה 47 להכרעת הדין).

4. מעשיה של הנאשמת פגעו בערכים המוגנים של שלומה ובריאותה של סבתה שהינה קשישה בת 83, שכל חטאה היה, שבאהבתה הרבה לנכדתה, ולאחר שהכל "הרימו ידיים" ממנה, אספה אותה אל ביתה, נתנה לה קורת גג, בית חם, ומענה לכל מחסורה. התקיפה פגעה בסבתא, שאינה בקו הבריאות, גרמה לה לשבר בגב ולחבורות על פניה ובגופה.
5. פגיעה בכל אדם, קל וחומר בקשיש חלש וחסר ישע, מהווה מעשה חמור, חסר חמלה, שראוי לגינוי והוקעה, על דרך של ענישה המשקפת את סלידת החברה מהמעשה. לא בכדי קבע המחוקק בצד העבירה של תקיפת זקן עונש חמור של חמש שנים (סעיף 1368 (א) לחוק העונשין; וראו גם: רע"פ 8633/21 לב נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (2021)). וכמו כן קבע המחוקק, כי אין להטיל על אדם המורשע בעבירה כזו עונש מאסר שכולו על תנאי אלא מ"טעמים מיוחדים שיירשמו".
6. בכל הנוגע למדיניות הענישה הנוהגת, עיון בפסיקה מלמד על משרעת עונשית רחבה, תלויה נסיבות, כאשר באופן כללי, העונשים נוטים לעבר כליאה ממשית (רע"פ 6090/23 דלינסקי נ' מדינת ישראל (2023) - הנאשם תקף שני אנשים בני 70 בפקק תנועה, הוטלו עליו 10 חודשי מאסר לצד ענישה נלווית; ע"פ 6258/18 קפקוב נ' מדינת ישראל (2019) - הנאשם בעצמו בן 70, תקף קשישה בת 81 במטרה להניא אותה מלהעיד במשפט, הוטלו עליו 10 חודשי מאסר לצד ענישה נלווית, חרף נסיבותיו האישיות וגילו המתקדם; רע"פ 5558/15 דמרי נ' מדינת ישראל (2015) - הנאשם הורשע בביצוע עבירות של חבלה במזיד ברכב ותקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש, לאחר שתלש פגוש של רכב, המתלונן ביקש ממנו לחדול ממעשיו, ואז תקף אותו הנאשם, הפילו ארצה והמשיך לחבוט כשהיה שרוע על הרצפה. ההרשעה הייתה במסגרת הסדר טיעון ובו טווחי ענישה בין 12 ל-24. על הנאשם הוטלו 22 חודשי מאסר לצד ענישה נלווית; מנגד ראו, רע"פ 4844/15 גלבוש נ' מדינת ישראל (2015) - הנאשם נהג מונית דחף זקן וגרם לו לחבלות, הוטלו עליו 3 חודשי מאסר בעבודות שירות לצד ענישה נלווית; ת"פ 8520-03-10 (ראשל"צ) מדינת ישראל נ' גנאדי (2011) - הנאשם הורשע בעבירות של הסגת גבול ותקיפת זקן, הגיע לבית המתלוננים דחף את המתלונן לשולחן כתוצאה מכך נפגע המתלונן, אשתו המתלוננת שנחלצה לעזרתו הוכתה ע"י הנאשם מס' פעמים בראשה עם מטריה. הנאשם מבוגר ללא עבר פלילי, הוטלו עליו 5 חודשי מאסר על תנאי לצד רכיבי פיצוי וקנס).
7. נסיבות ביצוע העבירה תוארו בהרחבה בהכרעת הדין, מדובר בוויכוח פעוט ערך, על כך שהסבתא ביקשה את כבל מטען הטלפון מנכדתה הנאשמת. היא ניגשה אליה ביקשה אותו, אחזה בכבל, והתפרץ ויכוח במסגרתו ניסתה בכוחה הדל, להסיר את אצבעות הנאשמת מלפיתת הכבל, ובתגובה חסרת כל פרופורציה, הנאשמת דחפה אותה בעוצמה. הסבתא נפלה על כיסא סמוך ונגרם לה סדק בגב. לאחר מכן, המשיך הוויכוח, הסבתא פנתה למטבח ושוב התלקח עימות, הסבתא אחזה בקצות שיערה של הנאשמת, ונפלה, ובעודה שרועה על הרצפה הכתה אותה הנאשמת בידיה וברגליה. לסבתא נגרמו חבלות בפנים ובידיים.
8. מתחם העונש ההולם בנסיבות המקרה שבפני נע בין 10 ל-20 חודשי מאסר לצד ענישה נלווית ופיצוי למתלוננת.

9. אין בפני בית המשפט תשתית המצדיקה לפי הדין חריגה מהמתחם לקולא או לחומרה. יצוין, כי גם ההגנה אינה טוענת כי יש בסיס לפי הדין לחרוג ממחם העונש, אם כי לעמדתה המתחם צריך להיות נמוך יותר ואף הענישה צריכה להיות ממוקמת ברף התחתון של אותו מתחם.
10. אשר למיקום העונש בתוך המתחם, יש לקחת בחשבון את נסיבותיה האישיות המיוחדות של הנאשמת. מדובר בנאשמת בת 24, רווקה, בת להורים גרושים, בגיל צעיר חוותה פגיעה מינית קשה, מאז עברה טלטלות רגשיות קשות (ראו מסמך ממשרד הבריאות - סה/2). היא החלה לצרוך סמים, פיתחה התמכרות שחיבלה בתפקודיה במישורי חייה השונים. נקבעה לה נכות ע"י המוסד לביטוח לאומי בשל הפרעת אישיות ואבחנה של PTSD (ראו מסמכי המל"ל - סה/3, סה/4). לדברי אימה, הנאשמת הפנתה לגמילה, אך ללא הצלחה. בהעדר יכולת להתמודד איתה, נפלטה מבית אימה, והתגוררה אצל סבתה עד לאירוע האלים.
11. עוד יש לציין את עמדת הסבתא שהינה קורבן העבירה וליתן משקל וביטוי לעמדתה. הסבתא הגיעה להעיד לאחר קושי רב ולא לאחר הזימון הראשון. כאשר העידה, ניכר היה הקושי שלה במתן עדות כנגד נכדתה. על אף הפגיעה הקשה שחוותה מידי נכדתה, בעדותה הפגינה חמלה רבה, ובסיום מתן העדות הבהירה כי היא סולחת לה וביקשה מבית המשפט לחמול עליה. דברים דומים אמרה גם עובר למתן גזר דין.
12. אשר לעונש הראוי בנסיבות העניין, עבירה של תקיפת זקן תוך גרימת חבלה חמורה, הינה עבירה במדרג הגבוה של עבירות מסוג זה, בדגש על הנזק הגופני שנגרם. יש בה מימד של אכזריות וחוסר חמלה. שכן, הקשיש חלש וחסר ישע, יש פער כוחות מובנה בין התוקף לקשיש, ולכן לא בכדי הפסיקה הנהגת בעבירות אלה מאופיינת בעיקר בעונשי מאסר בכליאה ממשית, חלק מהם בכליאה ארוכת טווח. עם זאת, גזירת עונש אינה עניין אריתמטי, אלא היא פרי שקלול של מכלול שיקולים, מתוכם מזקק בית המשפט לנאשם/מת שבפניו את העונש ההולם את נסיבות העניין.
13. בנדוננו, התקיפה ארעה על רק ויכוח פעוט, וללא ספק שגתה הנאשמת ופעלה באלימות, כאשר דחפה בעוצמה את סבתה על כיסא, ולאחר מכן הוסיפה ותקפה אותה במטבח. אולם, לא ניתן להתעלם מכך שהעימות החל בוויכוח ועימות פיזי שהחלה בו הסבתא, וזאת מבלי לגרוע כזית, מתגובתה הנמהרת והאלימה של הנאשמת. עוד אציין, כי מחומר הראיות עלה, כי מצבה של הנאשמת עובר לביצוע המעשים האלימים, מתיישב עם גרסת אימה, שהיא הייתה במצב נסער במיוחד עקב ההתמכרות לסם. תעיד על כך הטחת הראש בניידת, עד כדי כך שהשוטרים חבשו לנאשמת קסדה על כורחה כדי שלא תזיק לעצמה (פסקה 41 עמ' 11 להכרעת הדין).
14. נתון נוסף שיש ליתן לו ביטוי של ממש בגזירת העונש הוא מיהות העושה. נסיבות חייה של הנאשמת כפי שפורטו בתמצית לעיל, מלמדים על נסיבות לא פשוטות. הנאשמת נתונה במעצר ממשי מאז האירוע, ומאז שהותה במעצר, היא מדווחת על הטבה משמעותית בשלומה, מאחר ואין היא עושה שימוש בסמים. מדובר בבחורה צעירה מאוד, בתחילת חייה, יש לתת לה הזדמנות לתקן את דרכיה ולעלות על דרך הישר. עמדת הסבתא המתלוננת תומכת מאוד בשיקול זה. לכן, הגם שבנסיבות ביצוע העבירה ותוצאותיה, ראוי היה לקבוע את עונשה במרום המתחם, הרי שבהינתן שמדובר בבחורה צעירה, נעדרת עבר פלילי, עם מטען אישי קשה ולא פשוט, שהסתבכה באופן ספונטני ולא יזום באירוע אלים, ראוי שלא למצות עימה את הדין ולהסתפק בענישה ברף התחתון של המתחם.
- אשר על כן אני גוזר על הנאשמת את העונשים הבאים:
- א. 10 חודשי מאסר בפועל מיום מעצרה 1.10.2023.
- ב. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורה, והתנאי הוא שהנאשמת לא תעבור בתוך תקופה זו כל עבירת אלימות לרבות איומים.
- ג. בנסיבות, נוכח העדר יכולת כלכלית מצד הנאשמת, ועמדת המתלוננת, אמנע מהטלת פיצוי על הנאשמת. זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.
- ניתן היום, י"ב תמוז תשפ"ד, 18 יולי 2024, בהעדר הצדדים.